

Ja, det er muligt, at Privilegiet var forbrudt, og jeg er tilbøjelig til at tro, at Indehaverne af Privilegiet ikke havde været saa kæde af, om Amtsraad eller Staten havde taget den Stilling, at Privilegiet var forbrudt, og at de ikke længere skulde besørge Sejladsen mellem Esbjerg og Nordby. Saa kunde de nemlig have taget deres Materiel og solgt det, og der er ingen Tvivl om, at med de nuværende Priser kunde de have faaet meget mere end de 225 000 Kr., der her er Tale om. Men naar Staten skal overtage Materiellet, maa den regne med, hvad det er værd under normale Forhold, og den højtærede Minister har sikkert Ret i, at saa er Materiellet ikke de 180 000 Kr. værd.

Endelig skal jeg gøre en Bemærkning til det ærede Medlem fra Esbjerg. Hvis der skal skaffes Boliger for Personalet ved de andre Færgesteder, kan jeg godt slutte mig til, at man ogsaa tilstræber detsamme her, men jeg lagde Mærke til, at det ærede Medlem fra Esbjerg, der er en udmærket god Bypatriot, hvad han jo ogsaa bør være, talte om Boliger til Personalet i Esbjerg. Jeg maa derfor fremhæve, at Personalet altid har boet paa Fanø, og det er vist naturligt, at det bliver ved at bo der. Jeg tror, det vil sætte Pris paa at blive boende der — af forskellige Aarsager, som det ærede Medlem godt kender.

Sundbo: Jeg tror, det ærede Medlem fra Guldager (Slebsager) ganske har Uret i, at Personalet hellere vil bo paa Fanø, jeg tror, det meget hellere vil bo i Esbjerg. — Det ærede Medlem vilde forsvare Amtsrådets Stilling med, at det skulde have vist en vis Forstaaelse med Hensyn til Taksterne; og hvad det ærede Medlem sagde derom, er rigtigt, forsaavidt han tænkte paa Amtsrådets Stilling sidste Sommer, eller under Krigen i det hele taget, thi i den Tid har det vist en ret god Forstaaelse af Spørgsmaalet om Taksterne. Det er ogsaa Amtsrådets Stilling i dette Spørgsmaal, der har bevirket, at Færgeriet endelig er blevet til at faa i Tale. Men det er lige saa sikkert, at det er Amtsrådets og delvis ogsaa de tidligere Ministeriers Skyld, naar Færgemonopolet er kommet op i denne høje Pris. Det vilde ikke være sket, hvis ikke Amtsrådet stadig havde tilladt, at Taksterne blev forhøjet, thi Grundlaget for Monopolets Pris er naturligvis Taksterne. Hvad i Alverden skulde det ellers være? De sejler dog ikke Strækningen Esbjerg—Fanø for Fanikernes kønne Øjnes Skyld, de sejler for at tjene Penge, og dersom

Taksterne ikke havde været saa høje, at de kunde tjene saa store Penge, havde de heller ikke kunnet forlange saa høj en Pris. Naar Bevillingshaveren døde, og det viste sig, at Færgeriet kunde gaa op i en højere Pris end selve Materiellets Værd, skulde der enten være taget en Afgift af den nye Bevillingshaver eller Taksterne være satte ned, saa Monopolprisen var faldet bort. Det er og bliver Amtsrådets Ansvar, at man ikke har gjort dette.

Dernæst er det baade af den højtærede Minister og af det ærede 8de Medlem for Odense Amt (Kidde) og det ærede Medlem fra Guldager (Slebsager) hævdet, at det var rimeligt, at Esbjerg Kommune betalte et Bidrag til, at Færgeriets Overtagelse kunde finde Sted. Jeg maa sige, at hverken i dette Tilfælde eller i mangfoldige andre er der nogen Mening i, at Bykommunerne skal betale. Her er man nødt til at tage Nordby med, thi det er den, der har Interesse af, at Færgeriet bliver overtaget, Esbjerg har i Virkeligheden ingen økonomisk Interesse deri. Ganske vist har det ærede Medlem fra Guldager Ret i, at der om Sommeren rejser mange Esbjergensere til Fanø, men de kom saamænd nok derover, selv om et monopoliseret Selskab opretholdt Færgefarten, saa af Hensyn til dem behøver Monopolet ikke at afløses. Naar Staten har skabt dette Monopol, er der ikke megen Mening i at komme og forlange, at Kommunen skal betale for at faa det afløst. Hvis Kommunen havde skabt Monopolet, eller hvis det var kommet af sig selv — skønt der kommer ikke ret meget af sig selv her i Verden —, saa kunde der have været Grund til, at Kommunen skulde betale. Det er imidlertid ogsaa kommet i Kraft af Amtsrådets Virksomhed eller Mangel paa Virksomhed, og derfor maa det være Staten og Amtsrådet, der skal betale for at faa det ophævet. Jeg siger dette baade for dette og for andre lignende Tilfældes Skyld. Jeg synes ikke, at der er nogen Retfærdighed i, at Kommunerne skal betale i saadanne Tilfælde, og dette er et af de mest urimelige. Jeg gaar imidlertid frivillig med; det drejer sig heller ikke om noget stort Beløb, og vi skal betale det med en god Villie, men naar vi i Fremtiden kommer til lignende Spørgsmaal, maa man undlade at opkræve Bidrag hos Købstadkommunerne, og hvis man ikke vil det, maa man i hvert Fald tage Landkommunerne med, hvad man i Regelen ganske forsommer.